

V skladu z 11. členom Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 103/2004), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, izdaja generalni direktor Carinske uprave RS

P O J A S N I L O
O IZVAJANJU OPERACIJE TIR, št. 1/2014

1. Operacija TIR je del prevoza TIR, ki se opravi na ozemlju pogodbenice od urada odhoda ali vstopa do namembnega urada ali urada izstopa.
2. V pojasnilu je opisana tudi izvedba postopka NCTS/TIR, ki združuje uporabo tehnike za obdelavo podatkov in zvezka TIR, kot papirne tranzitne deklaracije in instrumenta zavarovanja. Poleg postopka pri uradu odhoda ali vstopa in postopka pri namembnem uradu ali uradu izstopa je opisana tudi uporaba zvezka TIR kot dokazila o skupnostnem statusu, ter pomožni postopek.

To pojasnilo se uporablja skupaj s Tranzitnim priročnikom – TAXUD/A3/0007/2010, Priročnikom TIR – ECE/TRANS/TIR/6/rev.10, Navodilom o izpolnjevanju zvezka TIR in ravnanju z zvezkom TIR, št. 1/2007, Navodilom o postopanju carinskih organov v zvezi s koncem oziroma zaključkom tranzitnih postopkov, št. 8/2009, Navodilom o izvajanju avtomatiziranega izvoznega postopka, št. 4/2007, Navodilom o izvajanju skupnostnega/skupnega tranzitnega postopka v NCTS, št. 3/2013, Pojasnilom o dokazovanju skupnostnega statusa blaga, št. 14/2004, in priročnikom Postopek odobritve vozil in zabojnikov.

Zakonodaja

Pravna podlaga je v naslednjih predpisih:

- Carinska konvencija o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR (v nadaljevanju: konvencija TIR), vključno z vsemi spremembami (Uradni list RS, št. 9-35/1992, MP);
- Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92, z dne 12. oktobra 1992, o Carinskem zakoniku Skupnosti (v nadaljevanju: CZ), vključno z vsemi spremembami (od 91. do 97. člena in od 163. do 165. člena CZ);
- Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93, z dne 2. julija 1993, o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o uvedbi Carinskega zakonika Skupnosti (v nadaljevanju: izvedbena uredba), vključno z vsemi spremembami (od 451. do 457b. člena in 793b. člena izvedbene uredbe);
- Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (v nadaljevanju: ZICPES; Uradni list RS, št. 25/04), vključno z vsemi spremembami;
- Zakon o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju: ZUP-UPB2; Uradni list RS, št. 24/2006), vključno z vsemi spremembami;
- Zakon o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06), vključno z vsemi spremembami;
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/2003), vključno z vsemi spremembami.

Opredelitev nekaterih izrazov in kratic

Posamezni izrazi imajo naslednji pomen:

- TIR (Transport Internationaux Routiers) omogoča mednarodno gibanje blaga preko ene ali več meja, kjer se del poti med začetkom in koncem operacije TIR opravi po cesti;
- NCTS (New Computerised Transit System) se uporablja za izmenjavo sporočil v zvezi s tranzitnimi postopki;
- IRU (International Road Transport Union) je mednarodno garantno združenje za postopke TIR;
- TIR-EPD (TIR Electronic pre-declaration) je spletna aplikacija, ki imetniku zvezka TIR omogoča samostojno vlaganje podatkov iz zvezka TIR v elektronski obliki.

Prevoz po postopku TIR

Zvezek TIR se lahko uporabi za:

- izvajanje zunanjega skupnostnega tranzitnega postopka, če se tako gibanje:
  - začne ali se bo končalo zunaj EU, ali
  - nanaša na pošiljke blaga, ki morajo biti razložene na carinskem območju EU in so prepeljane skupaj z blagom, ki bo razloženo v tretji državi, ali
  - opravi med dvema krajema v EU preko ozemlja tretje države (93. člen CZ);
- za izvajanje notranjega skupnostnega tranzitnega postopka (gibanje skupnostnega blaga) od enega do drugega kraja na carinskem območju EU, ne da bi blago pri prečkanju ozemlja tretje države spremenilo svoj carinski status. Zvezek TIR se lahko uporabi za prečkanje tretje države in ne samo na območju EU. Blago ohrani svoj carinski status le pod pogoji za dokazovanje/ugotavljanje statusa blaga.

Kadar se blago prevaža od ene do druge točke na carinskem ozemlju EU po postopku za mednarodni prevoz blaga na podlagi zvezkov TIR, se zaradi pravil o uporabi zvezka TIR za takšen prevoz šteje carinsko območje EU za enotno ozemlje (člen 451/1 izvedbene uredbe).

Seznam organov, pristojnih za delo z zvezki TIR

3. V skladu s 45. členom konvencije TIR vsaka država pogodbenica konvencije TIR objavi seznam izpostav, pristojnih za delo z zvezki TIR. Seznam teh izpostav je v Republiki Sloveniji enak seznamu izpostav, pristojnih za skupnostni in skupni tranzitni postopek (NCTS). Izpostave, pristojne za delo z zvezki TIR, so navedene na spletni strani <http://www.unece.org/tir/customs/custom.html>.

Odobritev cestnih vozil/zabojnikov, da ustrezajo tehničnim zahtevam

4. Ugotavljanje in odobritev ustreznosti vozil ali zabojnikov v RS opravljajo uradi, pristojni za izvajanje carinskih predpisov. Pregledi cestnih vozil se izvajajo po dogovoru v okviru delovnega časa urada.
5. Urad opravlja preglede vozil na podlagi vloženega zahtevka za izdajo oziroma podaljšanje potrdila o ustreznosti vozil.

Obrazec zahtevka za izdajo ali podaljšanje potrdila o ustreznosti vozil/zabojnikov je priloga 1 tega pojasnila.

6. Posamezen urad opravlja preglede za prevoznike, ki imajo sedež oziroma naslov na območju tega urada. Postopek odobritve vozil je naveden v prilogi 3 konvencije TIR. Vozila se lahkoodobrijo posamično ali po tipu vozila (za serijo vozil). Tehnični pogoji za odobritev cestnih vozil so navedeni v prilogi 2 konvencije TIR ter v prilogi 7 konvencije TIR za zaboynike.
7. Urad sestavi dvo- ali tročlansko komisijo, ki pregleda vozilo in izda zapisnik o ugotovitvah glede ustreznosti vozila za prevoz na podlagi konvencije TIR. Če vozilo izpolnjuje zahtevane pogoje, se ugoti zahtevi stranke. O ustreznosti cestnih vozil/zaboynikov urad odloči z uradnim zaznamkom v zadevi (218. člen ZUP-UPB2). Na podlagi odločitve se izda potrdilo o ustreznosti vozila, ki ustreza vzorcu iz priloge IV konvencije TIR. V polju 7 potrdila se navedejo šifra dokumenta, pod katero je bila zadeva knjižena, ter kraj in datum izdaje.
8. Zahteva za podaljšanja potrdila o ustreznosti vozila se vloži na enakem obrazcu kot zahteva za izdajo potrdila. Podaljšanje potrdila se lahko izvede do 30 dni pred potekom veljavnosti le-tega. Pri podaljšanju se tolerira zamuda do 30 dni. Veljavnost potrdila se podaljša za natanko dve leti od poteka predhodnega roka veljavnosti.
9. Kadar vozilo ne izpolnjuje pogojev iz konvencije TIR, se izda posebna pisna zavrnilna odločba. Pred izdajo zavrnilne odločbe se z zapisnikom seznani vložnika zahtevka z razlogi za izdajo takšne odločbe ter ga pozove, da poda morebitne pripombe oz. odpravi pomanjkljivosti. Zapisnik se vroči vložniku zahtevka v skladu z 62. členom ZICPES. Rok za pripombe na zapisnik je 8 dni (130. člen ZDavP-2).
10. Urad izdajatelj arhivira kopijo izdanega oziroma podaljšanega potrdila. Uradi morajo skrbno hraniti zalogo neporabljenih obrazcev potrdil.

Izpolnjevanje zvezka TIR

Izpolnjevanje zvezka TIR poteka v skladu s prilogo 1 konvencije TIR, navodili na hrbtni strani zvezka in navodilom, ki ureja izpolnjevanje zvezka TIR in ravnanje z zvezkom TIR. V prilogi 2 tega pojasnila je celovit primer prevoza TIR, ki vključuje naslednje situacije:

- največje dovoljeno število uradov odhoda in namembnih uradov (izvajanje 18. člena konvencije TIR);
- dva urada odhoda se nahajata v isti državi;
- dva namembna urada se nahajata v različnih državah;
- operacija TIR je za določen del prevoza prekinjena (izvajanje 26. člena konvencije TIR).

Postopanje carinskega organa z listi zvezka TIR

Izpostava, ki začne tranzitni postopek, arhivira izvirnik ustreznega lista predloženega zvezka TIR skupaj s STL/STVL in ostalimi dokumenti (kopijo fakture, CMR in druge priložene listine), razen kadar se ti dokumenti hranijo kot priloge predhodnih izvoznih deklaracij pri isti izpostavi.

11. Oddelek za tranzit urada v Novi Gorici zaključuje postopke TIR v Sloveniji v primerih, ko je bil uporabljen pomožni postopek v skladu s členom 454/6 izvedbene uredbe. Naloge Oddelka za tranzit so:
  - od tujih carinskih organov prejema ustrezne dele kuponov št. 2 za pomožne tranzitne

- postopke z zvezkom TIR, ki so bili pričeti v RS, in po primerjanju podatkov zaključiti postopke v sistemu;
- v vlogi namembne države v primeru pomožnega postopka vrne ustrezen del kupona št. 2 (odrezek, ki ga dobi od namembnega urada ali urada izstopa) carinskim organom države članice vstopa ali odhoda takoj ali najpozneje v osmih dneh od datuma, ko je bila operacija TIR zaključena.

Predložitev podatkov iz zvezka TIR s tehniko za obdelavo podatkov (NCTS/TIR)

12. Elektronski sistem, ki se v EU uporablja za izmenjavo sporočil za postopke TIR, je NCTS. Ta se uporablja tudi pri skupnih/skupnostnih tranzitnih postopkih. Postopek NCTS/TIR se uporablja le za skupnostne tranzitne postopke med dvema uradoma na območju EU in se ne uporablja za skupne tranzitne postopke. Deklariranje uradov tranzita pri uporabi postopka NCTS/TIR ni dovoljeno. Kadar transport blaga v postopku TIR, ki je začel na ozemlju EU, poteka tudi preko tretjih držav, je imetnik zvezka TIR ali njegov predstavnik pri ponovnem vstopu na ozemlje EU dolžan znova predložiti elektronske podatke iz zvezka TIR.
13. Člen 454/5 izvedbene uredbe določa, da se podatki iz zvezka TIR uporabijo za določitev kakršnih koli pravnih posledic, ki izhajajo iz razhajanja med elektronskimi podatki v NCTS in podatki, navedenimi v zvezku TIR.

Postopek pri uradu odhoda ali vstopa v EU

14. Poleg predložitve elektronskih podatkov iz zvezka TIR se veljaven zvezek TIR predloži uradu odhoda ali vstopa skupaj s spremnimi dokumenti, vozilom in blagom. Ne glede na obveznost predložitve elektronskih podatkov so carinski organi v EU dolžni izpolnjevati zvezek TIR v skladu s pravili konvencije TIR.
15. Pri vlaganju podatkov iz zvezka TIR v elektronski obliki pri uradu odhoda ali vstopa, veljajo naslednje posebnosti glede izpolnjevanja polj:

- V polju *Vrsta deklaracije* (tretje podpolje polja 1) se uporabi »(TIR) Zvezek TIR«.

Vrsta deklaracije: TIR

- V polje *Predložene listine / potrdila in dovoljenja* (polje 44) se vnese:
  - *Tip* (vrsta dokumenta) »952« se uporabi za posamezen postopek TIR, ne glede na ostale predložene listine,
  - v polje *Oznaka* se vnese oznaka zvezka TIR.

Tip	Oznaka	Opomba
952	XY12345678	

- V polje *Glavni zavezanec* (polje 50) se vnesejo podatki o imetniku zvezka TIR iz polja 4 kupona.

Glavni zavezanec		
Id. št. (EORI):	SI12345678	Naziv: Janez Prevoznik
Država:	SI	Ulica: Tovornikova 15
Imetnik zvezka TIR:	SVN/043/12345678	Pošta: 1000
		Kraj: Ljubljana

- Zavarovanje (polje 52) pri postopkih NCTS/TIR:
  - v polju *Vrsta* se izbere "B",
  - oznaka zvezka TIR se vnese v polje *GRN2*.

Vrsta	GRN	GRN2	Koda	Znesek	Valuta
B		XY123454678			

16. V skladu s členom 454/4 izvedbene uredbe po prepustitvi blaga v postopek TIR urad odhoda ali vstopa natisne spremno tranzitno varnostno listino (v nadaljevanju: STVL), ki se pripne h kuponu št. 2 zvezka TIR in spremlja blago. Elektronski podatki se pošljejo prijavljenemu namembnemu uradu ali uradu izstopa z uporabo sporočila IE001 »sporočilo o predvidenem prihodu«.

Oznaka MRN se vnese v polje 21 kupona št. 2, v polje 21 kupona št. 1 in v polje 2 talona št. 1. Kupon št. 1 se odstrani iz zvezka in skupaj z ostalimi dokumenti (STVL, CMR, račun ...) arhivira pri uradu odhoda ali vstopa.

Pri uradu odhoda ali vstopa je pošiljanje elektronskih podatkov o zvezkih TIR v sistem NCTS možno tudi z uporabo internetne aplikacije TIR-EPD, ki jo je razvil IRU. V tem primeru podatke v NCTS samostojno pošlje imetnik zvezka TIR in posredovanje tretjih oseb (carinski zastopniki, špediterji ...) ni potrebno.

Postopek pri namembnem uradu ali uradu izstopa

17. 455. člen izvedbene uredbe določa, da namembni urad ali urad izstopa izpolni spremni talon št. 2, obdrži kupon št. 2 in STL/STVL ter uporabi sporočilo IE006 »obvestilo o prispetju«, da obvesti urad odhoda ali vstopa o prispetju blaga na dan, ko je blago predloženo namembnemu uradu ali uradu izstopa.

18. Po izvedbi potrebnih kontrol namembni urad ali urad izstopa pošlje uradu odhoda ali uradu vstopa sporočilo IE018 »rezultati kontrole«. V namembnem uradu ali uradu izstopa se izpolni talon št. 2, obdrži kupon št. 2, ki se arhivira skupaj s priloženimi listinami, navedenimi v polju 8 lista 2). Zvezek TIR se vrne imetniku. Odrezek kupona št. 2 zvezka TIR se pošlje uradu odhoda ali vstopa na carinskem območju EU le v primeru pomožnega postopka.

Pooblaščen prejemnik

19. Pooblaščen prejemnik, ki ima dovoljenje za status pooblaščenega prejemnika iz člena 454/a izvedbene uredbe, sme v prostorih, določenih v dovoljenju, prejemati blago, ki prispe po postopku TIR.

V skladu s postopkom, določenim v dovoljenju, pooblaščen prejemnik izpolni naslednje obveznosti iz člena 454b/1 izvedbene uredbe:

- takoj obvesti namembni urad o prihodu blaga s sporočilom IE007 »obvestilo o prispetju«, vključno z informacijami o nepravilnostih in incidentih, ki so se zgodili med prevozom;
- počaka na sporočilo IE043 »dovoljenje za raztovarjanje«;
- rezultate raztovarjanja nemudoma vnese v svojo evidenco;
- najpozneje tretji dan po prihodu blaga namembnemu uradu pošlje sporočilo IE044 »pripombe o raztovarjanju«.

20. Pooblaščen prejemnik zagotovi, da sta zvezek TIR in STL/STVL takoj, ko je poslano sporočilo IE044 »pripombe k raztovarjanju«, predložena namembnemu uradu, ki izpolni talon št. 2 in zvezek TIR vrne imetniku ali osebi, ki ga zastopa (454b/2. člen izvedbene uredbe). Namembni urad obdrži kupon št. 2 zvezka TIR. Dovoljenje pooblaščenega prejemnika se lahko uporablja v operacijah TIR le, kadar je kraj končnega raztovarjanja prostor, določen v tem dovoljenju. Delno raztovarjanje prejetega blaga pri pooblaščenem prejemniku ni dovoljeno.

Delno natovarjanje in delno raztovarjanje blaga

21. V primerih, ko se blago natovori pri več različnih uradih odhoda na območju EU, je treba predhodni postopek NCTS/TIR najprej končati (sporočili IE006 in IE018). Po natovoru blaga je treba poslati elektronske podatke iz zvezka TIR v NCTS za vse blago, vključno s tistim, ki je bilo predhodno natovorjeno pri drugem uradu odhoda. V teh primerih urad, pri katerem se blago dotovori, nastopa v obeh vlogah: najprej kot namembni urad in nato še kot urad odhoda. V zvezek TIR se dopišejo blago, ki se natovori, in nove carinske zalivke.

Pri delnem raztovoru pošiljk pri več različnih namembnih uradih se postopa podobno, kot je opisano v prejšnji točki. Namembni urad konča prejšnji postopek NCTS/TIR v celoti in raztovori del blaga. V zvezku TIR se na vseh nadaljnjih kuponih prečrta blago, ki se raztovori, in vpiše nove carinske zalivke. Oboje se overi s carinskim pečatom in podpisom. Za blago, ki nadaljuje pot, je treba istemu uradu poslati elektronske podatke iz zvezka TIR v NCTS. Ta urad prav tako nastopa v obeh vlogah, kot namembni urad in urad odhoda.

22. Vse urade odhoda in vse namembne urade mora imetnik vpisati v zvezek TIR ob predložitvi blaga in zvezka pri prvem uradu odhoda. Največje skupno število vključenih uradov odhoda in namembnih uradov skupaj je štiri (2+2, 1+3 ali 3+1).

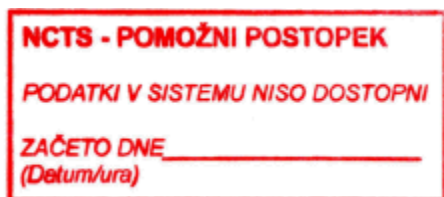
Pomožni postopek

23. V skladu s členom 454(6) izvedbene uredbe se lahko obveznost predložitve elektronskih podatkov iz zvezka TIR s tehniko za obdelavo podatkov pri uradu odhoda ali vstopa opusti le v naslednjih izjemnih primerih:

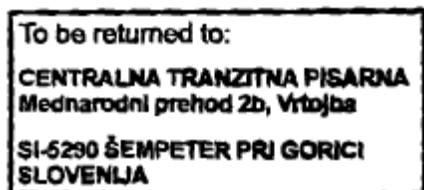
- a) kadar ne deluje računalniški tranzitni sistem (NCTS) carinskih organov;
- b) kadar ne deluje aplikacija za predložitev podatkov iz zvezka TIR s tehniko za obdelavo podatkov;
- c) kadar ne deluje mrežna povezava med aplikacijo za predložitev podatkov iz zvezka TIR s tehniko za obdelavo podatkov in carinskimi organi.

Opustitev predložitve podatkov v elektronski obliki zaradi nedelovanja sistema za predložitev podatkov ali povezave med njim in carinskimi organi (točki b in c)odobrijo carinski organi.

24. V prej navedenih primerih se uporabi pomožni postopek in blago pri uradu odhoda ali vstopa se prepusti v postopek TIR na podlagi zvezka TIR. Uporaba pomožnega postopka se označi na talonu št. 1 zvezka TIR in v polju za uradno uporabo kupona št. 2 zvezka TIR z odtisom pečata "NCTS – POMOŽNI POSTOPEK" rdeče barve, ki ustreza vzorcu iz priloge 37d izvedbene uredbe.

25. Pomožni postopek se pri uradu odhoda evidentira v MNAD, v primeru nedelovanja letga pa v ročni kontrolnik. Zaradi vrnitve ustreznega dela kupona št. 2 zvezka TIR uradu odhoda ali vstopa se na hrbtno stran kupona odtisne pečat *"To be returned to: CENTRALNA TRANZITNA PISARNA, Mednarodni prehod 2b, Vrtojba, SI-5290 ŠEMPETER PRI GORICI, SLOVENIJA"*. V tem primeru konec oziroma zaključek postopka TIR z uporabo računalniškega sistema (NCTS) ni možen.

26. Namembni urad ali urad izstopa konča pomožni postopek TIR na podlagi kupona št. 2 zvezka TIR in vrne ustrezni del kupona št. 2 zvezka TIR carinskim organom odhoda/vstopa v roku 8 dni od datuma, ko je bil postopek TIR končan. Na podlagi podatkov, prejetih od namembnega urada ali urada izstopa, se postopek TIR zaključi. Izpostave dnevno pošiljajo ustrezne dele (odrezke) kuponov št. 2 Oddelku za tranzit.
27. V primeru, ko je bil postopek TIR evidentiran v NCTS in informacijski sistem na namembnem uradu ali uradu izstopa ne deluje, se vse potrebne kontrole in konec postopka izvedejo na podlagi STL/STVL in zvezka TIR. Vnos v NCTS se izvede naknadno, ko sistem spet deluje, da se postopek TIR lahko pravilno zaključi.

Poizvedovanje in obveščanje imetnika zvezka TIR ter garantnega združenja

28. Oddelek za tranzit izvaja postopke v zvezi s predložitvijo nadomestnih dokazil o koncu postopka TIR in poizvedovalne postopke z namembnim uradom oz. uradom izstopa v skladu z navodilom, ki določa postopanje carinskih organov v zvezi s koncem oz. zaključkom tranzitnih postopkov.

Kadar operacije TIR ni mogoče zaključiti, mora Oddelek za tranzit v skladu s členom 455a/5/2 najpozneje osemindvajset dni po začetku poizvedovalnega postopka obvestiti

garantno združenje in imetnika zvezka TIR. Z obvestilom na obrazcu iz priloge 9 navodila, ki določa postopanje carinskih organov v zvezi s koncem oz. zaključkom tranzitnih postopkov, se obe stranki pozoveta, da pošljeta dokazila o končani operaciji TIR. Obvestilo se pošlje združenju z osebno vročitvijo in pomeni tudi izpolnitev obveznost obveščanja v skladu s členom 11/1 konvencije TIR.

Nastanek carinskega dolga

29. Carinski dolg v večini primerov nastane zaradi odstranitve izpod carinskega nadzora ali neizpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz uporabe postopka TIR.
30. V skladu s 456. členom izvedbene uredbe je rok za določitev kraja nastanka carinskega dolga sedem mesecev od zadnjega datuma, ko je treba blago predložiti namembnemu uradu ali uradu izstopa.
31. Pri ugotavljanju kraja nastanka carinskega dolga in dolžnikov se upoštevajo splošne določbe CZ (člen 215/1 CZ) in izvedbene uredbe.
32. Kolikor je le mogoče, pristojni carinski organ najprej zahteva plačilo dolgovanega zneska od oseb, ki so neposredno odgovorne za plačilo carinskega dolga (vsaj imetnik zvezka TIR ali njegov zastopnik), preden uvede terjatev pri garantnem združenju (GIZ Intertransport).

Prizadevanja carinskih organov, da zahtevajo plačilo od neposredno odgovornih oseb, vključujejo najmanj pošiljanje obvestila o nezaključeni operaciji TIR in/ali izdajo zahtevka za plačilo imetniku zvezka TIR.
33. Najvišji znesek zavarovanega carinskega dolga za blago udeleženo v postopku TIR, ki poteka na carinskem območju EU, do katerega prevzame odgovornost za plačilo garantno združenje s sedežem v EU, je 60.000 EUR.
34. Garantno združenje s sedežem v državi članici, ki je pristojna za izterjavo v skladu z 215. členom CZ, je dolžno plačati znesek carinskega dolga.
35. Oddelek za nadzor pristojnega urada v Novi Gorici izda odločbo takoj, ko od Oddelka za tranzit prejme predlog za izdajo odločbe in ko je določen znesek dajatev. Na podlagi člena 8(1) konvencije TIR mora garantno združenje plačati zahtevane uvozne in izvozne dajatve, skupaj s pripadajočimi obrestmi, v skladu s carinskimi predpisi države, ki je pristojna za obračun.
36. Odločba, izdana garantnemu združenju GIZ Intertransport, ne more biti izdana pred potekom treh mesecev od dne, ko je bilo združenje obveščeno o nezaključeni operaciji TIR (člen 11/2 konvencije TIR). Končni rok za izdajo odločbe o nastalem carinskem dolgu je v skladu s konvencijo TIR 2 leti od dne, ko je bilo združenje obveščeno o nezaključeni operaciji. To pomeni, da je treba biti pri izdaji odločbe pozoren na datum, ko je Oddelek za tranzit obvestil združenje. Obdobje treh mesecev ima namreč združenje na razpolago, da priskrbi nadomestna dokazila o koncu postopka.
37. V spisu, ki ga Oddelek za tranzit zaradi obračuna dajatev pošlje Oddelku za nadzor, se nahajajo kopije vseh poslanih dopisov, iz katerih so razvidni datumi pošiljanja obvestil

osebam, vključenih v operacijo TIR. Zahteve glede obveščanja imetnika zvezka TIR iz 7. in 11. člena konvencije TIR so izpolnjene, če so bila obvestila imetniku zvezka TIR poslana v obliki priporočenega pisma.

38. V skladu s členom 8(1) konvencije TIR je garantno združenje skupaj z osebami, ki so dolžne poravnati uvozne in izvozne dajatve in davke, solidarno odgovorno za plačilo teh zneskov.

Glede na navedeno je v izreku odločbe o obračunu carinskega dolga potrebno sklicevanje na solidarno dolžništvo (213. člen CZ). Rok za plačilo carinskih dajatev od osebe, neposredno odgovorne za nastanek carinskega dolga, je v skladu z 222. členom CZ deset dni od vročitve odločbe. Te osebe so določene v 203(3). členu CZ (npr. prejemnik, prevoznik, imetnik zvezka TIR) in v členu 204(3) CZ (imetnik zvezka TIR).

V izreku se posebej navede, da mora dolg v primeru, če ga ne bo plačala neposredno odgovorna oseba oziroma osebe, plačati garantno združenje GIZ Intertransport v roku treh mesecev od vročitve odločbe (11/3. člen konvencije TIR).

39. V obrazložitvi odločbe se navedejo naslednji podatki: oznaka zvezka TIR, ime in naslov imetnika zvezka TIR, datum sprejema zvezka TIR, sklenjen sporazum med združenjem in carinskimi organi**, opravljena dejanja poizvedb carinskih organov, opravljena dejanja obveščanja imetnika zvezka TIR, opravljena dejanja obveščanja garantnega združenja, znesek carinskega dolga z natančnim izračunom in členi, ki posebej določajo rok za plačilo carinskega dolga (ti roki so drugačni za garantno združenje in za neposredno odgovorno osebo). Če je bil zvezek TIR končan z goljufijo, je treba navesti vsa dejstva oziroma razloge, zakaj morebitna predložena dokazila o koncu postopka niso zadostna za zaključek operacije TIR.

40. Če urad od osebe, neposredno odgovorne za nastanek carinskega dolga (člena 203/3 in 204/3 CZ), ne prejme plačila v roku deset dni od vročitve odločbe, o tem obvesti garantno združenje GIZ Intertransport z dopisom (vzorec dopisa je priloga 4 tega pojasnila). Od datuma prejema obvestila začne teči trimesečni rok za plačilo dolgovanega zneska s strani garantnega združenja GIZ Intertransport.

Kadar je v postopkih poizvedovanja ali drugih postopkih ugotovljeno, da je operacija TIR zaključena pravilno, Oddelek za tranzit takoj obvesti GIZ Intertransport in imetnika zvezka TIR ter (kadar je to primerno) tiste carinske organe, ki so začeli postopek izterjave v skladu z 217. do 232. členom CZ.

Veljavno obvestilo o nezaključenem postopku TIR, ki ga carinski organi ene države članice, za katere se ugotovi, da so pristojni za izterjavo po tretji alineji člena 215(1) CZ, pošljejo pooblaščenemu garantnemu združenju, velja tudi, kadar carinski organi druge države članice, za katere se ugotovi, da so pristojni po prvi ali drugi alineji člena 215(1) CZ, pozneje nadaljujejo s postopkom izterjave od pooblaščenega garantnega združenja (457. člen izvedbene uredbe).

** Dogovor o izdajanju zvezkov TIR in poročtvu za obveznosti, ki izhajajo iz operacije TIR, je bil sklenjen med CURS in GIZ Intertransport dne 6. 9. 2004, z aktom št. 595-03/8-1/2004.

41. Če garantno združenje GIZ Intertransport ne plača zaračunanega zneska v roku treh mesecev, urad zadevo odstopi Generalnemu finančnemu uradu (v nadaljevanju GFU), Sektorju za splošne in pravne zadeve.

Generalni urad zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz Dogovora o izdajanju zvezkov TIR in poroštvu za obveznosti, ki izhajajo iz operacije TIR, podpisanega med CURS in nacionalnim garantnim združenjem GIZ Intertransport, zahteva od GIZ Intertransport plačilo dolgovanih zneskov na način in po postopku, ki sta enaka pravnemu varstvu v podobnih civilno pravnih položajih.

Izključitev oseb iz sistema TIR

42. Na podlagi 38. člena konvencije TIR je vsaka država podpisnica upravičena, da osebi, ki je zakrivila težko protipravno dejanje zoper carinske zakone, ki veljajo za mednarodni prevoz blaga, ali zoper druge carinske predpise^{***}, začasno ali trajno odvzamejo pravice, ki jih ima po določbah te konvencije. V EU je izključitev iz sistema TIR trajna.

V skladu s členom 457a(1) izvedbene uredbe velja odločitev ene države članice EU o izključitvi prevoznika iz sistema TIR na podlagi 38. člena konvencije na celotnem carinskem območju EU.

Izločitev oseb iz sistema TIR se izvede po izdaji odločbe o izključitvi imetnika zvezka TIR iz sistema TIR. Ta se izda imetniku zvezka TIR po pravnomočnosti odločbe o prekršku ali pravnomočne sodbe o storjenem kaznivem dejanju v zvezi s prevozom, ki je bil opravljen na podlagi konvencije TIR. Vročitev odločbe o izključitvi osebe iz sistema TIR se izvede preko sektorja, odgovornega za mednarodno upravno sodelovanje pri GFU.

43. Izvod odločbe o izključitvi imetnika zvezka TIR iz sistema TIR se pošlje tudi Sektorju za carinske postopke GFU, ki v skladu z določbo 457.a člena izvedbene uredbe posreduje informacijo o izključitvi drugim organizacijam in carinskim organom.

GFU pošlje obvestilo o izključitvi prevoznika iz sistema TIR:

- pristojnim carinskim organom pogodbenice, na ozemlju katere je izključena oseba ustanovljena ali ima stalno prebivališče,
- združenju v državi ali na carinskem območju, kjer je bilo storjeno protipravno dejanje,
- Upravnemu odboru konvencije TIR (TIRExB),
- Evropski komisiji in
- drugim državam članicam EU.

Slovenija prejema tudi obvestila o prevoznikih, ki so bili izključeni iz konvencije TIR v drugih državah EU. V ta namen sta v EU izdelana dva seznama prevoznikov:

- seznam A, ki vsebuje prevoznike iz EU;
- seznam B, na katerem so prevozniki iz drugih držav pogodbenic konvencije TIR, ki so bili izključeni v državah EU.

---

^{***} Zakon o prekrških predvideva v petem odstavku 17. člena najhujše kršitve, kamor spadajo tudi prekrški s področja carin, financ in davkov. Stopnja kršitve se določi glede na višino izrečene globe. Zakon o kazenskem postopku deli kršitve na lažje, ki jih obravnavajo okrajna sodišča (zagrožena kazen do treh let), in težje, ki jih obravnavajo okrožna sodišča.

Seznam izključenih prevoznikov se nahajata na intranetni strani FURS.

44. Uradi morajo zavriniti zvezek TIR, v katerem je v polju za imetnika zvezka TIR naveden prevoznik, ki se trenutno nahaja na seznamu A ali B. Takšen prevoznik lahko prične skupnostni/skupni tranzitni postopek NCTS z ustreznim zavarovanjem.

Neveljavni zvezki TIR

45. Podatki o izgubljenih, ukradenih oziroma vseh neveljavnih zvezkih TIR so objavljeni na intranetni strani FURS: ***INFO.Net/Operativne informacije/Neveljavni zvezki TIR***.
46. Carinski organi morajo zadržati oziroma zaseči zvezke TIR, ki se nahajajo na seznamu neveljavnih zvezkov TIR, ter jih nato poslati GFU. Tranzitni postopki s temi zvezki se ne smejo pričeti, ker zanje zavarovanje ne velja.

Posebnosti pri določenem blagu

47. Na podlagi 457.b člena v povezavi s 340.a členom izvedbene uredbe urad odhoda ali vstopa predpiše obvezno pot za pošiljko (navedejo se vsaj dvomestne šifre držav, skozi katere poteka prevoz), kadar vsebuje blago iz priloge 44c izvedbene uredbe ali carinski organ šteje to za potrebno.
48. Alkoholne pijače in tobačni izdelki se ne smejo prevažati z zvezkom TIR. Prevažajo se lahko samo v okviru skupnostnega oziroma skupnega/skupnostnega tranzitnega postopka z ustreznim zavarovanjem (neomejena veljavnost potrdila o zavarovanju).

Status blaga

49. V skladu s prvim odstavkom 453. člena izvedbene uredbe se šteje, da je blago, ki se na podlagi zvezka TIR prevaža po carinskem območju EU, neskupnostno, razen če ni ustrezno ugotovljen njegov skupnostni status. Skupnostni status blaga se določi v skladu s 314b. do 324f. členom izvedbene uredbe ali (kadar je to ustrezno) s 325. do 334. členom izvedbene uredbe v okviru omejitev iz 326. člena izvedbene uredbe.
50. Za dokazovanje skupnostnega statusa blaga deklarant na vse ustrezne kupone zvezka TIR razločno vpiše v prostor za opis blaga oznako T2L in ga skupaj s svojim podpisom predloži uradu odhoda v potrditev. Kratica T2L se potrdi s pečatom urada odhoda in podpisom. Kadar zvezek TIR hkrati zajema skupnostno in neskupnostno blago, se ti dve kategoriji blaga navedeta ločeno, oznaka T2L pa se vnese tako, da se jasno nanaša samo na skupnostno blago.
51. Začetek tranzitnih postopkov z zvezkom TIR, ki ima oznako T2L, za blago, namenjeno k namembnemu uradu v drugi državi članici EU, se evidentira v NCTS.
52. Pri vstopu na carinsko območje EU se blago, ki je navedeno v zvezku TIR z oznako T2L, in ni dvomov o statusu blaga, lahko sprosti v prost promet. Dokazilo v obliki zvezka TIR se pri mejni izpostavi evidentira v aplikacijo MNAD, in sicer pod *Prihod*. V izbirnem seznamu se izbere *DSSE – DSS Evidenčna vknjižba*. V okence »Referenčna številka« se vnese številko zvezka TIR.

53. V primeru dvoma o skupnostnem statusu blaga se blago v tranzitnem postopku napoti do namembne izpostave v notranjosti.

Izvozni postopki in odpiranje zvezka TIR

54. Če se izvozno ocarinjeno blago v okviru tranzitnega postopka TIR pošilja v tretjo državo ali uradu izstopa, urad odhoda v SINCTS v polje 40 – »*Predhodni dokumenti*« sklic na izvozno deklaracijo (MRN) in v polje 44 – »*Posebni zaznamki*« vnese oznako »DG2« (izvoz).

V skladu s 793.b členom izvedbene uredbe se v zvezek TIR vnese zaznamek »IZVOZ« v rdeči barvi in pod njim sklic na izvozno deklaracijo (MRN), in sicer na tiste liste zvezka TIR, ki se uporabljajo v državah članicah EU. Urad izstopa kontrolira fizični izstop blaga.

55. Kadar se izvozno ocarinjeno blago pošilja v okviru tranzitnega postopka TIR v tretjo državo ali uradu izstopa, se v ECS vnese (Urad izstopa / obvestilo o prispetju / notranjost/ razknjižbe) vrsta in številka dokumenta (MRN tranzitne deklaracije), na podlagi katerega je potrjen izstop blaga.

Rezultati kontrole se vnesejo v ECS v skladu z navodilom, ki ureja izvajanje avtomatiziranega izvoznega postopka.

56. Izpostava, pri kateri se začne postopek TIR, s katerim je blago namenjeno v tretjo državo, se v skladu s 793.b členom izvedbene uredbe za namene DDV in potrjevanje izstopa blaga iz EU šteje za mejno izpostavo.

57. Če blago, ki je bilo prepuščeno za izvoz, ni zapustilo carinskega območja EU v skladu s tranzitnim postopkom iz 793b. člena izvedbene uredbe, deklarant o tem nemudoma obvesti urad izvoza, ki v skladu s 792a(2). členom izvedbene uredbe razveljavi izvozno deklaracijo.

To pojasnilo se začne uporabljati 1. 8. 2014. Hkrati se preneha uporabljati pojasnilo CURS št. 6/2005.

Številka: 4241-24/2014-1

Datum: 25. 7. 2014

Rajko Skubic
generalni direktor

Priloge:

1. Obrazec zahtevka za izdajo in podaljšanje potrdila o ustreznosti vozila
2. Primer poteka prevoza TIR
3. Primerjalna tabela (TIR-NCTS)
4. Obvestilo o neizvršenem plačilu